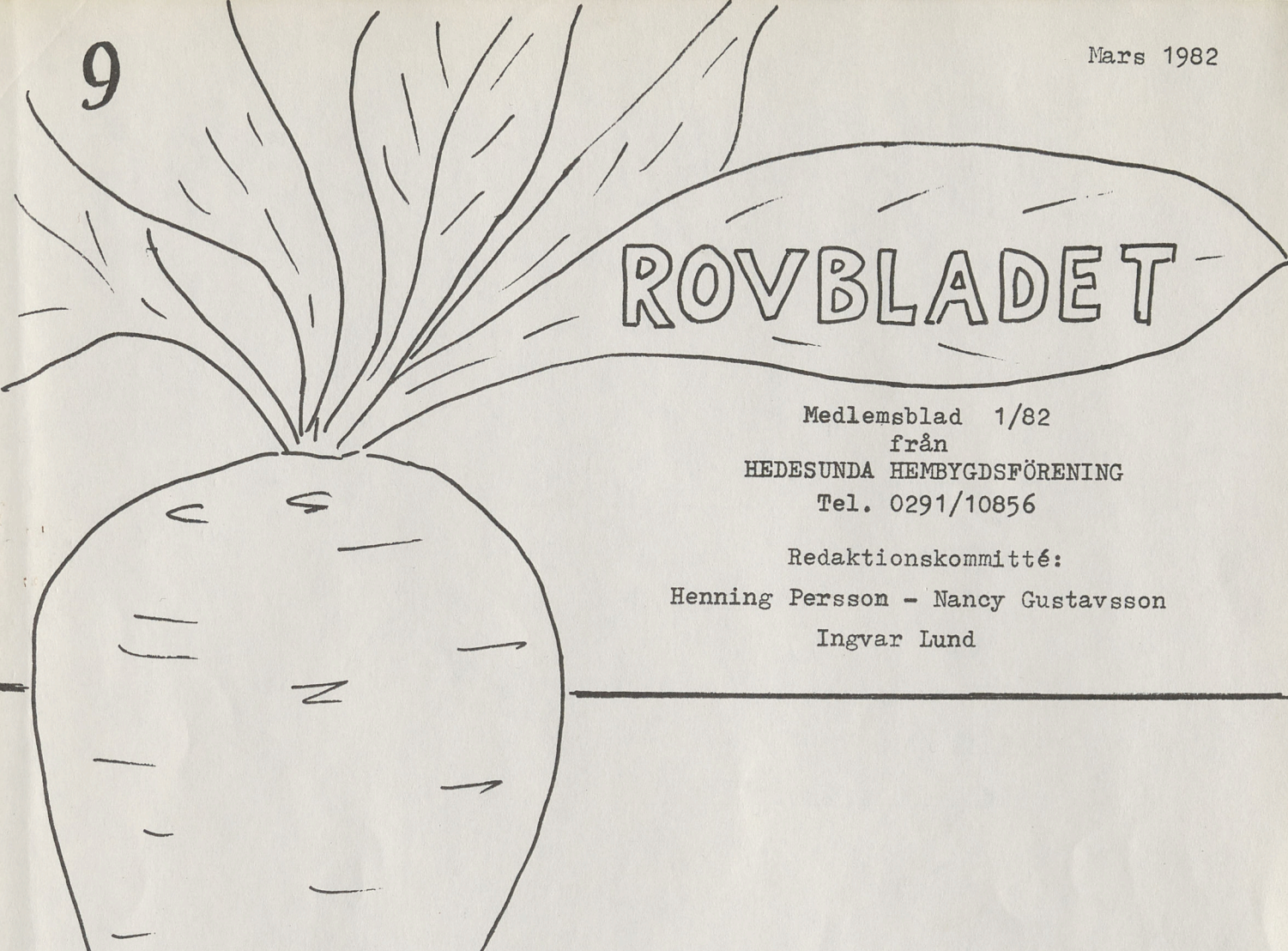

ROVBLADET

Medlemsblad 1/82
från
HEDESUNDA HEMBYGDSFÖRENING
Tel. 0291/10856

Redaktionskommitté:
Henning Persson - Nancy Gustavsson
Ingvar Lund

Den 10 April 1922.

Bäcks byalag har just skottat upp vägen över Skede efter ett oväder påsken 1922: Emil Lundgren, Karl Åkerman (Erskars), Erik Lund (Jönses), Erik Hedström (Back-Ollas), Per Lundgren och Anders Lind (Anders-Jons).

Gamla recept

Så här såg en skolköksmiddag ut i Vannersjö skola
den 22 november 1932. Lärarinna Astrid Brundin.

Stekt höns med sås och potatis.

2 st höns till bryning, 1 msk smör, fläskflott,
kokande vatten, 1 msk salt, 1/2 tsk vitpeppar.

Sås. Fett av skyn, 5 msk vetemjöl, köttspad och vatten,
1/2 kopp grädde, salt, vitpeppar och socker.

Potatis. 1 kg, morötter, till kokning vatten och salt.

Tårta med chokladfyllning.

Sockerkaka. 5 ägg, 5 dl socker, 5 dl vetemjöl, 5 tsk rumford,
1 dl kokande vatten, 6 st bittermandlar. Till formarna smör
och vetemjöl.

Chokladfyllning. 1/2 l mjölk, 1/2 kopp socker, 1/2 kopp kakao,
1/2 dl potatismjöl kokas. Till garnering 3 dl vispgrädde.

Samlade kostnader.

Höns och potatis 3,27 kr, tårta 1,57 kr.

Bröd och tillskott 70 öre, för 14 personer summa kr 5,54 .

Det blir per person 39 öre.

KYRKSTIGEN

Kr. Himmelf. dag 20 maj kl. 7.30

samlas vi vid Brunberget.

Ja med kaffe eller läsk!

Mormors Lefnadshistoria (Forts.)

av Matilda Englund.

Ja väl, det var i sanning en treflig gosse, ehuru han icke var rik. Han blef vid nio års ålder faderlös och hade fyra äldre bröder och en syster. Redan såsom barn hade äfven han fått vänja sig vid svårigheter, ty äldste brodern tog emot hemmanet vid faderns död, och han var allt annat än snäll mot sina minderåriga bröder. En moder hade han dock, som var en i allo präktig kvinna och hennes sinnelag och humör hade Jonas fått ärfva. Något för het var han dock, och insåg det troligen själf efter han valde den stillsamma Anna till hustru. Ännu var hon bara vald, och vi lämna vår Jonas ett tag för att begiva oss tillbaka till Lars Ers i Kulla.

Efter någon tid tillbaka har Lars Ersson varit sjuk, men han tycktes ej tillfriskna utan blir allt sämre. Anna får bud att komma hem, och han säger henne ett sista farväl och önskar återse henne en dag i det land där strid, tårar och skilsmässa aldrig skall finnas. Någon tid därefter går han till detta land, och hans kära ledsaga honom till den sista hvilan. Det var midsommaren 1872. Ett tomrum blef kvar i hemmet och ingen kände detta så stort som hans maka. Kulla var för henne ej mera som ett hem och inom kort tar även hon farväl. Hon uppsöker en bekant gumma i födelsebyn och får hos henne slå ned sina böjor. Men ack, där kunde hon ej länge vara. Hon kunde ej lida den förfärliga girigheten som öfvergick till rent af dårskap. Då begaf hon sig till en annan gumma, men där var ej stort bättre. Skall hon trots allt sitt sträfvande icke få rum i Hedesunda på gamla dagar? O, det såg mörkt och besvärligt ut, hvart hon än vände sig. Då hon kastade sina blickar på sitt enda barn blef hon också ledsen och sade åt henne mer än en gång: "Jag begriper inte hvad du tänker på, som skall taga en sådan man som inte har gård och grund, hvar skolen i bo? Han en fattig dräng och du en fattig piga, nog skulle du väl kunna få någon rikare". Det där var som att slå vatten på gåsen. Kärleken var här det bestämmande.

Jonas genomgick Tierps skogsskola och blef sen timmertummare vid Hillbole bruk ett halft år, därefter erhöll han skogvaktarplats vid Hallgrund gård i Funbo socken. Dit skulle han medföra sin Anna. De gifte sig i all enkelhet och nu var det endast afskedet kvar. Afskedet från födelsesocknen, från kära vänner och

från den ensamma modern. O, det var så bittert. Nog behöfdes det kärlek ty har gård och grund varit gällande, hvem vet hur det gått. Mor Stina var tröstlös. Följa med ville hon ej, och att vara kvar utan Anna var också mer än hon kunde bära. Men det måste gå. Då Hedesunda Öhn började kläda sig i vårskrud lade de unga tu ut därifrån för att i lifvets strider slå sig ned, såsom de menade, i Edens ljuvliga paradis. De kommo snart till sin bestämelseort skilda ifrån alla nära och kära. Dock, de ägde hvarandra och äfven en fader som vakade öfver dem. Nog gick det an för Jonas, han fick ju stundeligt vara bland människor, värre var det för den tjugofyra-åriga hustrun, som fick sitta och titta i den ensliga hyddan, utan att känna någon människa. Huru efterlängtd var ej kvällen, då hennes Jonas kom med ett upplifvande ord. Anna var också den som i allt sökte göra hemmet trefligt och inbjudande, och mer än en gång hade hon något att överraska med. En dag blef dock öfverraskningen allt för stor, ty då skogvaktaren kom hem hade familjen ökats med en dotter. Grannarna hade förbarmat sig över den ensamma hustrun och Gud hade haft sin hand med, och nu var allt välbeställt och far log vid åsynen af sin skatt.

Tiden gick sin jämna gång, skogvaktarns också, men hustrun hon fick mest sitta stilla och pyssla om den lilla skrikhalsen. Det gick inte an. De tog då en barnpiga. Under tiden skrefvo de efter lillans mormor och bådö henne komma till dem. Hon läste brefvet och undrade hur hon borde göra. Det bar emot att resa från den kära födelsesocknen, men då hon å andra sidan tänkte på sitt enda barn sitt enda stöd, fick allt annat ge vika, och hon lovade komma. Anna reste henne i möte. Mor Stina fick för alltid säga Hedesunda farväl och följa med. Det sved i hjärtat, allt var så kärt, så kärt, ehuru hon just här gråtit och suckat så mången gång. Framkommen till nya hemmet fick hon nu ett nytt namn nämligen namnet "Mormor" som i fortsättningen af skildringen skall föräras henne.

Ja nu blef det för mormor att gripa sig verket an, nämligen att vårda lilla Tilda. Mor blef mera fri och mormor kände sig ock lyckligare än förut, ty hon älskade den lilla dotterdottern så mycket. Den ena sången tonade lifligare än den andra vid vaggan och Hedesundatankarna jagades så småningom bort för allt det nya omkring henne. Familjen ökades med en son och mormor fick då vara helt och hållet som en mor för Tilda. Den lille sonen lämnade snart de kära och gick hem till Gud. Året därpå fylldes

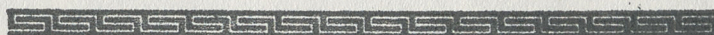
åter tomrummet då ännu en son föddes hos skogvaktarens. Ej underligt om mormor understundom blef trött vid sin syssla. Nej, trött skulle hon ej få bli, ty en liten pratmatterska kom allt som oftast med små historier i hopp att få andra af mormor tillbaka, och detta tycktes mormor väl förstå. Snart fick den gamla till sin förvåning höra den tvååriga lillan sjunga vaggvisorna själv.

Detta var inomhus i familjekretsen. Men se, mormor ville ut och se andra människor ibland också, visst såg hon ju alltid någon, då hon föste ivall korna på morgnarna, som sågo förvånade på henne, men mormor hade lust att sträcka färden längre och gick så till kyrkan. Oaktat sneda hånfulla blickar bar hon den kära Hedesundadräkten och det som hon tyckte, med heder. Ja gumman gjorde rätt däruti, hon älskade sin födelsebygd.

En och annan gång kom det bref från systrarna och äfven från Kulla, och detta blef högtidsstunder för mormor. Jonas måste då strax fram med bläck och penna och skrifa efter mormors diktering tillbaka, och efterskrifva var hans nöje, gjorde det gärna, men om han så punktligt följde dikteringen, lämna vi därhän. Här må nämnas att mormor dock ej längtade tillbaka till Hedesunda.

Efter någon tid skulle skogvaktaren byta husrum och flyttade då till en nyupprustad byggnad vid stora landsvägen. Detta skedde till julen 1879. Då julen kom, kom Lasse från Hedesunda Öhn med sin hustru för att hälsa på, då skall man säga att det inte blef mindre utfrågningar än ett par år förut, då farmor varit till dem. Inte gick det så bra att samspråka med funborna som med "Häsnarne" tyckte gumman, de voro i alla fall ett bra folk menade hon.

(Fortsättning i nästa nummer)

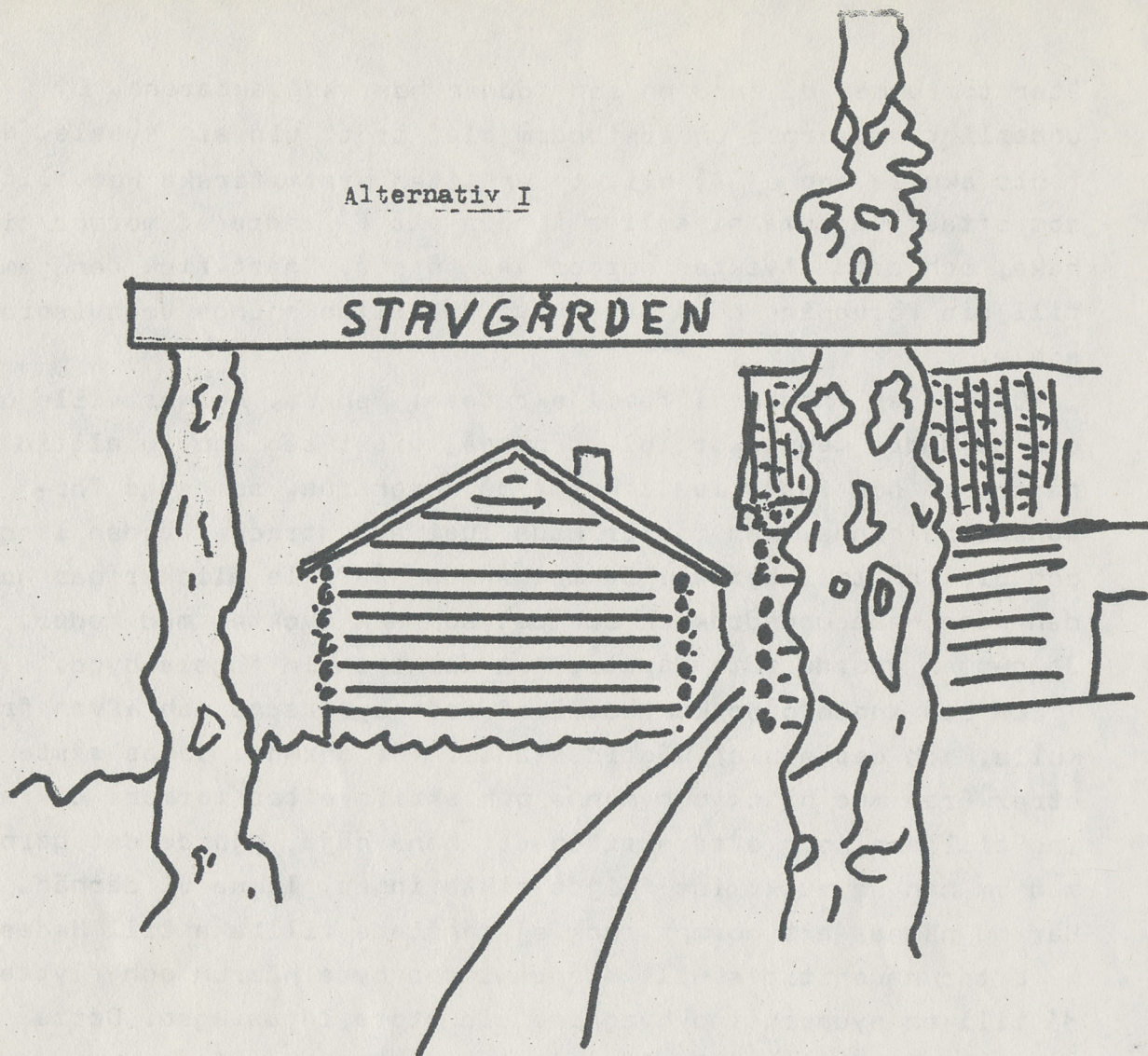
HEMBYGDSFÖRENINGENS

ÅRSMÖTE

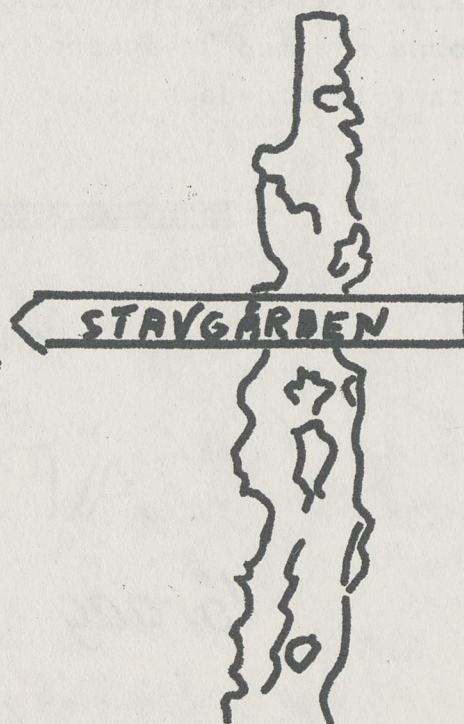
lördag 17 april kl. 14

i Stavgården.

Alternativ I

Det ligger två anskrämliga (eller vackra) stammar på Åshuvudet. Det beror på vilka som ser dem. Somliga drar slutsatsen att den aspen måste ha växt någonstans på Djävulens utmarker. Andra kan ta den som sista relikten från Eden innan Paradiset stängdes för gott. Det är ju bra att människor tänker olika. Så trist det skulle bli om varenda husägare i Hedesunda skulle ha exakt lika åsikter hur deras tomter skulle se ut. Emellertid skulle det gå an att göra en portal av dem. Den som anstaltade om att de kom dit är ingen arkitekt och har heller inga konstnärliga ambitioner. Han lovar att hålla käften då frågan skall beslutas i demokratisk ordning.

Alternativ II
Vägvisare vid uppkörsvägen
från landsvägen

Henning Persson

D I K T

av

fiskaren Per Bror, Ön

På Långvika vallen vid mosslupen sten,
Jag sitter och drömmer i månljusets sken,
Och tankarna dröja vid tider som flytt,
Vid dag som är inne vid dag som ej grytt.

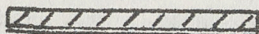
På Svalnäs jag haver en stuga så låg,
Men aldrig en kärare plats jag här såg
Där lever mitt minne dit står än min håg
Och dit får jag fara på gungande våg.

Gnupvallen sig badar i höstnattens ljus,
Med vemod jag lyssnar till skogarnas sus.
Från djupaste moll med en biton i dur,
Det sjunger och susar i björk och i fur.

Jag har nu en ålder av 80 år,
Min hjässa den prydes av silvergrått hår.
Den tid jag har kvar, kan ej bli va lång.
Då slutar min glädje - då tystnar min sång.

Farväl alla fjärdar, farväl alla sund,
Farväl alla vassar, farväl alla grund.
Farväl alla vänner, jag haft i min tid,
Farväl mina barn, som jag tryggar mig vid.

Och Hell Er, I Dalälvens grönskande öar,
Hell dig du drottning, du fagrast bland sjöar.
Där vid din strand vill jag bygga och bo,
Och lägga mitt huvud sen stilla till ro.

Resor

Resan till Gotland blev snabbt fullbokad. Tyvärr har vi ej kunnat fastställa något pris ännu, då vi väntar på båtpriserna, som ännu ej tycks vara klara för sommarsäsongen. De som är anmälda får brev med pris och tider så fort allt är klart. Resan till Dalarna finns ett 30-tal platser kvar.

KURSER

Riksförbundet för hembygdsvård anordnar årligen olika kurser.

I år blir troligen följande aktuella:

Textil tradition, Föremålsvård, Arkeologi, Amatörforskning,
Praktisk vård av oallingslandsskap, Dokumentation och arkivvård,
Statsstudier.

Är Ni intresserad av någon kurs anmäl det till hembygdssföreningen.
Vi kan då kontakta Er, så snart vi har närmare upplysningar om kursen.

Hembygdsföreningen och Korpen har som vanligt cykelturer tillsammans
måndagskvällar med start från Brandstationen kl. 19.00.

10 maj Vi börjar med en tur över Ön för att se hur långt våren har kommit.

17 maj Henrys koja på Ölboskogen, som brukar vara årets populäraste tur.

24 maj Nilses sjön och Brudsten.

7 juni Gamla Vinnarsjövägen över Mistingshälla och Getbron.

14 juni Hedsjön.

21 juni Åsbyvallen, där det alltid brukar vara fint i midsommartid.

28 juni Vi åker till kanalen vid Fläcksmuren och tittar om vi kan hitta
var Sjungar-Pelles stuga låg.

5 juli Rångsta-Storsjön.

12 juli Ålbo, där Stig alltid hittar något att visa oss.

19 juli Bäckavallen, som alltid är populär genom att den har så många
bevarade fäbodstugor.

26 juli ? se nästa nr.

Det är en del som undrat om, dom inte kan få åka bil då dom inte
orkar cykla. Och det finns ju inget hinder för det, så tag gärna
kaffe med och åk till vändpunkten så kan ni träffas där och fika
tillsammans.

Kyrkstigen går ju som vanligt på Kr. Himmelfärdsdag som i år är
torsdagen den 20 maj. Samling vid Brunberget kl. 7.30
medtag kaffe och smörgås. Det finns personer som bor på andra orter
som skulle vilja gå kyrkstigen, men har ju inte tillfälle att åka
hem just då, därför skall vi försöka ordna en kyrkmarsch någon gång
under semesterveckorna. Till detta återkommer vi i nästa nr.

Med detta nr. bifogas inbet.kort till dem som ej redan bet. för 1982.
Det har ju varit lite trassligt med medlemskorten de senaste åren på grund
av sjukdom och även porto-bestämelseerna har inverkat, men vi lovar att det
skall bli bättre i år. Allt skrivet skulle ju ha sänts i slutna brev, men nu
får man skicka vad som helst bara det är tillräckligt många samtidigt, därför
kommer vi att sända medlemskortet tillsammans med rovladen. Så bet. ni
senast under maj får ni dom med juni numret. Ni får ju också som vanligt
komma in på kontoret och bet. Efter 2 års sjukskrivning har jag nu fått halv-
pension och skall jobba 4 timmar om dagen, jag skall försöka passa att ha öppet
kl. 12 - 16, månd.-fred. Inga-Lill Blomgren tar gärna emot medlemsavg. i mån
av tid för sitt ordinarie jobb, hon har öppet kl. 8 - 12.

Ingvar.

VÄLKOMNA till ÅRSMÖTET!